

Poziția și propunerile ANOSR asupra Planului de implementare a proiectului „România Educată” în domeniul învățământului superior

Având în vedere publicarea de către Ministerul Educației a propunerilor de fișe de implementare a proiectului „România Educată” în data de 7 septembrie 2021, cât și publicarea în consultare publică a proiectului de *Hotărâre de Guvern privind adoptarea Programului de Implementare a Proiectului „România Educată”* în data de 9 septembrie 2021, **Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR)** a elaborat prezenta poziție cu privire la desfășurarea procesului și la conținutul setului de documente:

I. Cu privire la cadrul de implementare:

Guvernul României a aprobat în 14 iulie 2021, prin Memorandum, rezultatele proiectului „România Educată” și a stabilit 2 termene-cheie în privința implementării acestuia:

- 12 septembrie – aprobarea prin Hotărâre de Guvern a Planului de implementare a proiectului „România Educată”;
- 1 octombrie – definitivarea „pachetului legislativ” pentru implementarea proiectului „România Educată”.

Observăm, de la bun început, două inconsecvențe structurale care au generat situația actuală în care este dificil de calificat natura Planului de implementare lansat în consultare publică:

1. relația neexplicată dintre „Planul de implementare” și „pachetul legislativ”;

ANOSR este membru în:

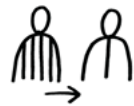
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În mod normal, Planul de implementare ar fi trebuit să ofere soluții clare, ferme, „teze prealabile” ale modificărilor legislative. Generalitatea Planului de implementare, care trasează exclusiv obiective și măsuri generice, **nu relevă în diferite cazuri direcția concretă și schimbările efective pe care le va promova Ministerul în anumite domenii.**

2. Natura Planului de implementare: Este o nouă strategie? Este un plan de acțiune?

Astfel cum a declarat inclusiv inițiatorul proiectului „România Educată”, Președintele Klaus Werner Iohannis, **forma finală prezentată publicului în iulie 2021 este „o viziune”** asupra sistemului de învățământ (preuniversitar și superior), prin indicarea unor direcții sau, după caz, ținte și obiective generale, care exprimă în majoritatea cazurilor niște principii pe care majoritatea actorilor din sistem le susțin sau cel puțin clamează că le susțin. **ANOSR a semnalat încă din momentul lansării raportului final** că, în fapt, misiunea dificilă și va da măsura impactului întregului demers va fi găsirea **măsurilor punctuale care să determine respectarea reală a principiilor** mai sus amintite.

Evidențiind faptul că raportul final prezentat nu este o strategie (a se vedea, de exemplu – [Strategia Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind Internaționalizarea Educației](#) sau [Strategia Croației privind Dimensiunea Socială a Învățământului Superior](#)), în lipsa uneia, Ministerul Educației a pendulat în documentele sale între două alegeri:

- De a elabora **un plan de acțiune**, prin fișele de implementare, pe domenii, publicate pe site-ul Ministerului Educației în data de 7 septembrie. Însă pentru a fi un plan de acțiune, **două condiții esențiale nu erau îndeplinite: să existe o strategie, respectiv caracterul precis, măsurabil și exhaustiv al unui plan de acțiune prin raportare la obiectivele strategice.**
- De a elabora **o strategie**, prin documentul supus consultării publice prin Hotărâre de Guvern. Deși am putea afirma că este mai apropiat acest document de o strategie decât s-ar putea considera fișele publicate anterior un plan de acțiune, în continuare îi lipsesc alte trăsături: **stabilirea de termene, de etape și de rezultate scontate.**

Tocmai din acest motiv, „Planul de Implementare” nu este o strategie sau un plan de acțiune, ci **o transpunere a obiectivelor generice din raportul lansat în iulie 2021 în obiective mai specifice.**

ANOSR este membru în:

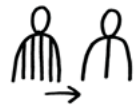
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Există **măsuri pozitive, care sugerează măsuri concrete**, propuse de ANOSR de-a lungul timpului și preluate în document. Menționăm, printre altele, „creșterea calității și a disponibilității serviciilor de consiliere a studenților – consiliere în carieră și consiliere psihologică”, „reabilitarea infrastructurii universitare pentru servicii sociale destinate studenților și implicarea studenților în gestionarea acestora”, „corelarea cuantumului burselor studentești cu nevoile beneficiarilor și evoluția salariului minim garantat”, „extinderea implicării tuturor actorilor relevanți în luarea deciziilor” sau „dezvoltarea infrastructurii digitale și generalizarea accesului la echipamente electronice și dezvoltarea de conținut digital și softuri dedicate învățării.”

În schimb, lipsește în primul rând **consultarea publică cu privire la stabilirea acestor obiective specifice**. În același timp, prin lipsa **unui cadru concret de acțiune, documentul nu este asimilat debutului unei implementări**.

Studenții așteaptă de la Guvern **acțiuni concrete și de impact**, iar stabilirea unui (nou) set de obiective și măsuri generice, fie ele mai specifice decât în Raportul final prezentat în luna iulie, este un pas îndepărtat de implementarea efectivă.

Considerăm că Guvernul ar fi trebuit să lucreze la **Planul de implementare** prin:

- Propunerea, analiza cu actorii din sistem și realizarea unei consultări publice pentru un **plan de acțiuni concret și măsurabil, cu ținte și activități cel puțin pentru primul an**, discutate și adoptate împreună (etapa I);
- Modificarea **legislației primare și a celei subsecvente în 6 luni** de la adoptarea planului de acțiuni (etapa II);
- **Monitorizarea, evaluarea și revizuirea periodică a planului** de acțiune (etapa III).

II. Propuneri privind Planul de implementare al proiectului „România Educată”

ANOSR transmite o serie de propuneri privind Planul de implementare al proiectului România Educată, **fără a relua propunerile și obiectivele federației care au fost deja integrate în proiectul de HG sau în fișele de implementare:**

ANOSR este membru în:

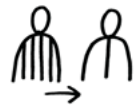
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

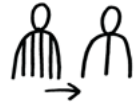
Nr. crt.	Domeniu	Obiectiv strategic	Măsuri
1.	Cariera didactică și parcursul profesional	Restructurarea sistemului de formare inițială a profesorilor, cu accent pe pregătire practică, flexibilitate și sprijin pentru debutul în carieră	Creșterea ponderii practicii pedagogice în formarea inițială
2.			Subvenționarea masteratului didactic indiferent dacă studentul a urmat sau va mai urma un alt program de studii universitare de masterat
3.			Diversificarea rutelor de formare pentru accesul la cariera didactică
4.		Îmbunătățirea calității și a accesului la formarea continuă a profesorilor	Operaționalizarea sistemului de formare continuă a cadrelor didactice din învățământul superior și stabilirea unor standarde de formare
5.		Dezvoltarea unui sistem flexibil de management al carierei	Creșterea rolului evaluării realizate de studenți prin stabilirea de stimulente sau măsuri-remediu, în baza unei reglementări-cadru.
6.			Creșterea rolului evaluării activităților didactice la avansare
7.	Finanțare	Corelarea finanțării cu nevoile studenților și politicile naționale	Acordarea a 6% din PIB pentru educație
8.			Creșterea ponderii finanțării suplimentare și introducerea de noi indicatori de calitate
9.			Introducerea unor indicatori de performanță în contractul instituțional, asumați de universitate pentru acordarea finanțării publice
10.			Crearea unei metodologii transparente, bazate pe indicatori adecvați, în vederea alocării cifrei de școlarizare pentru toate ciclurile de studii universitare
11.			Stimularea investițiilor sustenabile ale universităților, promovarea politicilor de mediu și de dezvoltare durabilă

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Nr. crt.	Domeniu	Obiectiv strategic	Măsuri
12.	Digitalizare	Digitalizarea atât a proceselor de predare-învățare, cât și cele administrative la nivelul universităților	Realizarea unei evaluări a gradului de digitalizare a universităților în raport cu exemplele de bună practică internaționale
13.			Finanțarea unor proiecte de digitalizare structurală a universităților prin granturi competitive, incluzând elaborarea de RED, instrumente de e-learning în procesul de predare (de exemplu simulări VR pentru diverse laboratoare STEAM), digitalizarea serviciilor administrative etc
14.			Asigurarea accesului tuturor studenților la resurse educaționale în format electronic, în mod gratuit, prin intermediul bibliotecilor virtuale ale universităților și prin asigurarea abonamentelor în mod gratuit la reviste de specialitate
15.			Sprrijinirea prin cadrul legal și financiar a mobilităților virtuale și hibrid, a dezvoltării de cursuri online cu acces nelimitat pentru toți utilizatorii (Massive Open Online Courses – MOOCs) și recunoașterii competențelor astfel obținute prin „open badges” și „micro-credentials”.
16.			Conectarea tuturor spațiilor universitare la o rețea de internet wireless gratuit, disponibilă tuturor celor interesați fără nicio barieră.
17.			Reformarea programului „Euro 200” raportat la realitățile actuale cu scopul de a asigura atât pentru elevi, cât și pentru studenți accesul echitabil la educație
18.			Creșterea echității

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

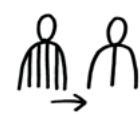
Nr. crt.	Domeniu	Obiectiv strategic	Măsuri
19.	învățământului superior		Maparea tuturor campusurilor universitare și a clădirilor în privința accesului persoanelor cu dizabilități și Realizarea de către ME a unui raport anual cu privire la gradul de accesibilitate al universităților
20.			Derularea unui program național care presupune acordarea unei subvenții special dedicate dotării cu materiale pentru sprijinirea accesului persoanelor cu dizabilități
21.			Introducerea unui coeficient pentru studentul echivalent în cadrul finanțării de bază pentru studenții cu dizabilități, în vederea adaptării infrastructurii și a resurselor de învățare pentru studenții cu dizabilități
22.			Elaborarea unui ghid de bune practici privind implementarea drepturilor garantate studenților cu dizabilități
23.		Sprijinirea studenților proveniți din medii defavorizate	Elaborarea unei Metodologii privind depistarea și sprijinirea studenților cu risc crescut de abandon, incluzând servicii speciale de consiliere, cazare și masă gratuite, burse care să acopere cheltuielile pe perioada studiilor și finanțarea măsurilor prevăzute în Metodologie
24.			Finanțarea prin granturi competitive a implementării strategiilor universitare de dezvoltare a dimensiunii sociale a educației și de reducere a abandonului universitar
25.			Reintroducerea gratuității la transportul feroviar în comun
26.		Reabilitarea și construcția de noi cămine și cantine universitare, pentru a oferi locuri de cazare și un program de	Publicarea unui plan de construcție și reabilitare pentru cămine și cantine universitare, de dezvoltare de spații de recreere și de lucru pentru studenți

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

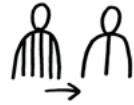
Nr. crt.	Domeniu	Obiectiv strategic	Măsuri
27.		masă caldă, la prețuri accesibile, precum și spații de recreere, spații de lucru și de organizare de activități de către studenți și co-gestionarea acestora de către studenți	Înființarea în universități a unei structuri de co-management a serviciilor sociale studențești de către reprezentanți ai conducerii universității și reprezentanți ai studenților, care funcționează în baza unor norme metodologice aprobate la nivel național
28.			Construcția a cel puțin 30 de cămine noi, cu o capacitate totală de minimum 10.000 locuri
29.		Asistență medicală gratuită pentru studenți, în fiecare centru universitar, în policlinici studențești dotate corespunzător.	Reabilitarea/renovarea cabinetelor medicale sau construirea a cel puțin un cabinet medical în fiecare campus universitar (ME, MS, MDLPA - CNI).
30.	Internaționalizare	Coordonarea eforturilor de internaționalizare a universităților	Introducerea unui coeficient în finanțarea de bază acordat organizării de programe de tip joint degree
31.			Introducerea drept componentă a transparenței universitare traducerea paginilor de internet a universităților în cel puțin două limbi de circulație internațională, inclusive regulamentele incidente pentru studenți
32.			Susținerea creării unor campusuri virtuale universitare și a bibliotecilor comune universităților din consorții.
33.			Introducerea unui program de finanțare suplimentară a studenților de la ciclurile de studii universitare de licență și masterat care participă la mobilități internaționale, cu accent pe studenții defavorizați
34.			Implementarea Cardului European al Studentului la nivel național

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

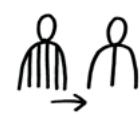
Nr. crt.	Domeniu	Obiectiv strategic	Măsuri
35.		Creșterea sprijinului oferit etnicilor români de pretutindeni	Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 844/2008 în vederea actualizării cuantumului burselor etnicilor români de pretutindeni la nivelul burselor oferite studenților în baza Legii 1/2011 și a OMEN 3392/2017
36.	Bună guvernare	Elaborarea de proceduri de monitorizare și evaluare a activității universităților	Elaborarea unei proceduri privind sancțiunile ce se dispun în cazul încălcării principiului răspunderii publice, prin încălcarea legislației naționale de către universități
37.		Elaborarea de mecanisme de transparentizare a deciziilor și colaborare de la nivelul universităților	Aprobarea listei documentelor minimale care trebuie publicate din oficiu de orice instituție de învățământ superior în vederea respectării principiului răspunderii publice
38.			Reglementarea în legislația primară a participării studenților în proporție de 25% la alegerea rectorului și în toate structurile decizionale ale universității (Consiliul de administrație, Consiliile departamentelor, CSUD, CSD, CEAC, Comisie de Etică), precum și participarea majoritară în comisiile de burse, cazări și tabere studentești
39.	Calitate și angajabilitate	Creșterea calității și a disponibilității serviciilor de consiliere a studenților – consiliere în carieră și consiliere psihologică	Acordarea universităților unei subvenții individuale pe student pentru serviciile de consiliere și orientare în carieră
40.			Modificarea OMECS 650/2014, cu modificările și completările ulterioare, în vederea scăderii numărului de consilieri/student de la 2000 la 500, precum și reglementarea mecanismului de finanțare a Centrelor de consiliere și orientare în carieră
41.		Creșterea relevanței și a calității stagiilor de practică pentru studenți	Actualizarea legislației subsecvente în domeniul stagiilor de practică (OMECT 3955/2008) pentru reglementarea unor standarde de calitate

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

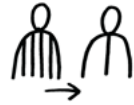
Nr. crt.	Domeniu	Obiectiv strategic	Măsuri
			privind selecția, organizarea și evaluarea practicii, precum și pentru acordarea subvenției prevăzute de lege
42.			Introducerea unui indicator de calitate în finanțarea suplimentară privind capacitatea universității de a oferi stagii de practică plătite
43.		Elaborarea unui mecanism de valorizare și recunoaștere a învățării non-formale și informale	Adoptarea ordinului de ministru privind recunoașterea învățării non-formale și informale anterioare în învățământul superior
44.	Modificarea OMECTS 5052/2012, cu modificările și completările ulterioare, și transformarea într-un concurs competitiv		
45.	Reglementarea acordării creditelor de studii pentru voluntariat la nivel național		
46.		Încurajarea dezvoltării competențelor transversale	Clarificarea reglementărilor privind accesul studenților la discipline complementare oferite în cadrul altei universități.
47.			Subvenționarea cheltuielilor cu activități de formare și dezvoltare profesională (conferințe, ateliere de lucru, formări) – prin vouchere, în limita unui anumit plafon anual.
48.		Flexibilizarea, diversificarea și creșterea calității ofertei de cursuri de formare pe tot parcursul vieții la nivelul universităților	Crearea unui sistem de asigurare a calității pentru cursurile postuniversitare, incluzând evaluarea externă a calității, în baza unor standarde specifice, integrată în evaluarea instituțională a universităților
49.		Dezvoltarea oportunităților de upskilling și reskilling	Adaptarea legislației primare și secundare în vederea oferirii unui cadru coerent de organizare, definire a rezultatelor învățării, recunoaștere, evaluare și asigurare a calității micro-certificărilor, precum și corelarea cu oferta cursurilor de lungă durată

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

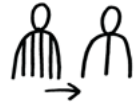
Nr. crt.	Domeniu	Obiectiv strategic	Măsuri
50.		Consolidarea legăturilor și a procedurilor instituționale între agențiile de evaluare, de acreditare și de asigurare a calității înregistrate în EQAR	Actualizarea Metodologiei de evaluare externă ARACIS, aprobată prin HG 915/2017, în vederea alinierii la tendințele internaționale în domeniul asigurării calității și la bunele practici în domeniu
51.	Studii doctorale	Dezvoltarea sistemului de evaluare periodică a conducătorilor de doctorat	Evaluarea periodică a conducătorilor de doctorat, în conformitate cu exigențele internaționale în domeniu, de comisii din care să facă parte și evaluatori străini.
52.	etică și integritate	Realizarea unor documente-cadru la nivel național privind integritatea	Crearea unor proceduri care facilitează implementarea integrității academice în universități –Manualul conflictelor de interese, Politica privind Etica investițiilor, Politica de prevenire a corupției, Glosar al termenilor corelativi eticii și integrității academice, PETS (Public Expenditure Track Surveys) – pentru urmărirea investiției cheltuielilor, Cod specializat adresării problemelor de hărțuire morală și hărțuire sexuală în vederea prevenirii, depistării și sancționării de universități.
53.		Informarea studenților privind standardele de etică, integritate și scriere academică	Introducerea drept disciplină obligatorie a eticii, integrității și scrierii academice

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223